

SYDLÄNKEN

SYDLÄNKEN

SAMRÅDSMÖTE I NÄSSJÖ MED ALLMÄNHETEN, 12 oktober 2006, kl 18.10 – ca 21.15

Plats: Nässjö, Hotell Högland, Esplanaden

Närvarande

Svenska Kraftnät

Thomas Benselfelt,
Peter Svantesson

SWECO

Karin Alenius
Leif Göthlin

Allmänheten

98 st.

Detta är Svenska Kraftnäts minnesanteckningar från samrådsmöte i Nässjö 2006-10-12, vilket innebär att det inte skett någon justering av innehållet från närvarande deltagare

1 Presentation av Sydlänken-projektet

- 1.1 Power-point presentation version ”Master Lokala möten v4 2006-10-10” visades under kvällens möte. Frågor mm från allmänheten och Svenska Kraftnäts svar redovisas under separat rubrik ”frågor och svar”.

- 1.2 Peter hälsade allmänheten välkommen till kvällens möte och visade mötesagendan (ppt-bilder 1–2).
- Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken
 - Från stråk till sträckning
 - Presentation av förstudien
 - Kaffe och diskussion
 - Vad händer nu? Tidplan mm
- 1.3 Svenska Kraftnät frågade inledningsvis hur många som är här på samrådsmötet från de närbelägna kommunerna. Frågan besvarades med hjälp av handuppräckning.
- Nässjö kommun = 69 st.
 - Jönköpings kommun = 3 st.
 - Aneby kommun = 14 st.
 - Tranås kommun = 2 st.
 - Vaggeryds kommun = 2 st.
 - Sävsjö kommun = 8 st.
- 1.4 Thomas (ppt-bilder 3-10). Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken
- 1.5 Peter (ppt-bilder 11-13). Från stråk till sträckning
- 1.6 Karin (ppt-bilder 14-37). Presentation av förstudien. Detaljkarta över området kring Nässjö visades (ppt bild 27, ej bilderna 23-26 och 28)
- 1.7 Kaffe och diskussion.
- 1.8 Peter (ppt-bilder 38-49). Vad händer nu? Tidplan mm

2 Frågor och Svar

Under denna rubrik redovisas de frågor och synpunkter som allmänheten framförde, tillsammans med Svenska Kraftnäts svar och förklaringar.

- 2.1 Kan man inte lägga markkabeln i befintliga luftledningsstråk?
- SVAR: Det är betydligt lättare att lägga markkabeln nära befintlig väg pga de tunga transportererna, eftersom vägen kan nyttjas som arbetsväg. Markkabeln väger 10 kg/m.*

- 2.2 Vid Sydlänkens möte i Jönköping den 4/10 var inte någon från Nässjö kommun närvarande. Finns det någon från Nässjö kommun med här på mötet idag?
SVAR: Ja (från publiken)
- 2.3 Hur deltar intresseföreningar i de kommande samråden.
SVAR: Vi försöker fånga upp dessa under samrådsprocessen.
- 2.4 Alternativet att lägga sjökabel i Vättern är det möjligt?
SVAR: Det är byggnadstekniskt svårt. Bl.a. krävs mycket stora lägningsfartyg, som inte kan komma in i Vättern. Vättern-alternativet kommer att utvecklas vidare av Svenska Kraftnät i ett tillägg till förstudien.
- 2.5 Varför har ni inte lagt markkabeln längs med järnvägen?
SVAR: Järnvägens signalkabelsystem kan störas av markkabeln.
- 2.6 Hur bred blir kraftledningsgatan om Sydlänken läggs parallellt med en befintlig kraftledningsgata?
SVAR: Den blir totalt nästan dubbelt så bred, om den befintliga ledningen blir kvar.
- 2.7 Varför lägger man inte den parallella luftledningen ovanför eller under den befintliga placerad i samma stolpe?
SVAR: Det gör man i undantagsfall där det är mycket trångt.
- 2.8 Varför kan man inte lägga markkabeln i motorvägens mittremsa?
Mycket synpunkter finns att ta del av i Banverkets 5 år gamla utredning för järnvägssträckan Mjölby – Nässjö.
SVAR: Det är inte tillåtet enligt Vägverkets regler att lägga markkabeln i motorvägens mittremsa.
- 2.9 Hur många bostäder berörs av Sydlänken där magnetfältet kommer att överskrida 0,4 microtesla?
SVAR: Vi har i dagsläget ej kunnat bedöma hur många fastigheter som berörs. När man bestämt stråk och teknik kommer vi att veta mer om detta.
- 2.10 Kan man vid parallellförläggning med befintliga kraftledningar korsa gamla/nya ledningar?
SVAR: Ja det går. Istället för att korsa kan man också ibland flytta befintliga ledningar i sidled så att man undviker korsningar.
- 2.11 Markkabelalternativet går ju nära vägar. Hur är det med säkerhetsavståndet här?
SVAR: Ja, men här är ju säkerhetsavståndet endast 7 meter.

- 2.12 Var finns det annonserat om var någonstans förstudien finns tillgänglig för allmänheten?
SVAR: I tidningsannonserna som publicerats i lokalpressen står det var förstudien finns att läsa. Förstudien finns på bibliotek, kommunkontor och hos länsstyrelsen samt på Svenska Kraftnäts hemsida.
- 2.13 I förstudien kan jag läsa att den samlade bedömningen för de två luftledningsalternativen ger en stor respektive måttlig påverkan. För markkabeln beskrivs den som måttlig påverkan för de bägge alternativen. Jag tycker att förstudien beskriver markkabelns påverkan så att den borde bedömas som liten och inte som måttlig.
SVAR: Detta är förstudiens preliminära samlade bedömning, som eventuellt kan komma att ändras beroende på de yttranden mm som kommer in nu.
- 2.14 Vad är kostnadsberäkningen för Sydlänkens två olika tekniska alternativ?
SVAR: Den preliminära bedömningen i dagsläget är att markkabelalternativet är ca. 30% dyrare än luftledningsalternativet.
- 2.15 Förstudien verkar ju förorda luftledningsalternativet?
SVAR: Men förstudien täcker ju bara en del av beslutsunderlaget. I förstudien så ingår inte någon ekonomisk analys och inte heller aspekter om driftsäkerhet, överföringsförluster och flexibilitet mm, men dessa faktorer kommer att beaktas av styrelsen vid det kommande beslutet.
- 2.16 Vad är skillnaderna i driftkostnader för de bägge tekniska alternativen?
SVAR: Driftkostnaderna för likströmsalternativet (=markkabeln) inklusive omriktarstationer är dyrare. Det är driftkostnaderna vid själva omriktarstationerna som gör att markkabelalternativet blir dyrare.
- 2.17 Det är flera olika typer av infrastruktur som nu planeras i regionen. Anders ställer frågan till publiken: ”Hur många är det som vill ha luftledningen”. Ingen i publiken räcker upp handen. LRF är däremot positiv till att elöverföringskapaciteten och säkerheten höjs.
- 2.18 I vilket läge görs kalkyler som tar nationalekonomiska hänsyn?
SVAR: Normalt görs detta inte. Men det finns möjlighet att titta på detta under koncessionsprövningen.
- 2.19 Vilka ersättningsnivåer har projektet kalkylerats på? En av regeringen tillsatt utredning har nyligen börjat titta över de gamla ersättningsreglerna för att modernisera dessa. LRF deltar här under utredningens gång.
SVAR: De nuvarande ersättningsnivåerna har använts.

- 2.20 Hur beräknar man värdeminskningen på en fastighet? Baserat på taxeringsvärdet eller marknadsvärdet?
SVAR: Grundprincipen är minskningen i förhållande till marknadsvärdet.
- 2.21 Apropos markkabeln, varför är 10 ton så svårt att frakta i skogen?
SVAR: Under vinterperioden är det lättare att ta sig fram med tung utrustning.
- 2.22 Hur bred är ledningsgatan för en markkabel? Och måste man ha ny koncession för markkabel om man går i en befintlig luftledningsgata?
SVAR: Ledningsgatan är 10 meter. Ja, man måste ha en ny koncession för markkabeln.
- 2.23 Hur långt utanför väggkant läggs markkabeln?
SVAR: I yttre vägslänt där det finns sådan. Om det inte finns en yttre vägslänt så måste markkabeln läggas närmare väggkroppen, alternativt dras i en annan sträckning längs vägen.
- 2.24 Vilken praktisk erfarenhet har Svenska Kraftnät av markkabel idag?
SVAR: Ingen erfarenhet av likströmskabel med så hög spänning som 300 kV.
- 2.25 Kan man lägga bredbandskabel i hela Sverige, så kan man väl lägga markkabeln?
SVAR: Markkabel läggs i samma område i väggkant som bredband. Fiberoptiska kablar och markkabeln kan samförläggas. De stör ej varandra.
- 2.26 Det nationalekonomiskt bästa måste vara markkabel.
- 2.27 Ska man göra strömavtappning längs med Sydlänkens sträckning.
SVAR: I dagsläget nej.
- 2.28 Vilken spänning är det normalt på en sjökabel?
SVAR: Sjökablar för likströmsöverföring mellan Sverige och andra länder finns idag upp till 400 kV. För dessa har dock en annan teknik än det nu redovisade markkabelalternativet för 300 kV använts. Den nya tekniken används i dagsläget för 70 – 130 kV (i Kanada 200 kV).
- 2.29 Är Sydlänken mest till för export eller import av ström?
SVAR: Bägge delarna.
- 2.30 Varför kan man inte bättre utnyttja de Barsebäcksledningarna som nu inte används?
SVAR: Vet ej.

2.31 Då man parallellförlägger Sydlänken med en befintlig ledning, kan man då flytta de befintliga ledningarna?

SVAR: Ja, det är en möjlighet i vissa fall. .

2.32 Jag var med på Svenska Kraftnäts möte i Jönköping och har tittat i förstudierapporten.

- a) Kartmaterialet är väldigt bristfälligt (skala 1:300 000 upp till skala 1:600 000). Kommer det kartor i bättre skalor?
- b) Luftledningen måste jordas (åskskydd). Blir det jordlina hela vägen?
- c) Ledningskoncession normalt på 40 år. Ledningsrätten ej tidsbegränsad.
- d) Markkabel är en ny teknik för ABB. Detta ger stora exportmöjligheter i framtiden. Här finns ett gyllene tillfälle.
- e) Vilken teknik ger störst energiförluster?
- f) Ni ersätter bara för exakt de markytor ni behöver – ni ser ej till helheten.
- g) Några personliga reflexioner: Kommunala representanter för Nässjö eller Aneby var inte med på Jönköpingsmötet. Och ingen ansvarig politiker med här på mötet idag. Hur ser politiker i Nässjö på sin roll? Jag är besviken.

SVAR:

- a) *Kartor i bättre skala kommer nästa vecka på Svenska Kraftnäts hemsida.*
- b) *Jordlinan låg tidigare på 60 cm djup i skogsmark och på 80 cm djup i jordbruksmark. Vi tittar nu på jordtag lokalt vid varje stolpe. Och en översyn av detta ska också ske i Sydlänken-projektet.*
- c) *Rätt uppfattat*
- d) *Svenska Kraftnäts uppdrag är en säker och robust elförsörjning. Vi har inte som uppdrag att utveckla ny teknik.*
- e) *Markkabeln inklusive de 2 omformarstationerna ger större energiförluster jämfört med luftledningssystemet.*
- f) *S.k. "kilar", som kan uppstå i skogsmark, diskuteras från fall till fall.*
- g) *-*

2.33 Annonserna och den tillhörande kartan var ej bra. Det var svårt att se om man var berörd. Kartorna borde ha anpassats till spridningsområdet för tidningen och då gjorts i bättre skala.

SVAR: Bra idé.

2.34 Regeringen har uttalat sig om att nya elledningar skall grävas ned. Hur fungerar den politiska styrningen av Svenska Kraftnät?

SVAR: Det som anses är nedgrävning av ledningar upp till 20 kV. Svenska Kraftnäts generaldirektör utses av regeringen, och delar av Svenska Kraftnäts styrelse är också politiskt tillsatt.

- 2.35 Varför inte lägga ned dubbla kablar (=4 st.), när man ändå är igång och gräver?
SVAR: Det undersöks inte i dagsläget
- 2.36 Svenska Kraftnäts styrelse har tydligen tillgång till många olika underlag inför sitt kommande beslut. Vilka delar av detta kommer allmänheten att ha tillgång till?
SVAR: Samrådsredogörelsen är nu att betrakta som arbetsmaterial och är alltså i dagsläget ej en offentlig handling.
- 2.37 Hur länge har Svenska Kraftnät byggt luftledningarna?
SVAR: I ca. 50 år
- 2.38 Vi Nässjöbor vill att våra politiker pratar för markkabelalternativet. LRF skall verka för markkabelalternativet. En ekonomisk kalkyl borde bli tillgänglig, som också visar vilka besparingar som kan göras.
SVAR: Vi ska nu arbeta med de olika pusselbitarna i kalkylen (investering, driftkostnader mm)
- 2.39 Den tekniska utvecklingen går ju framåt. Vad kan hända på den fronten fram till år 2011 och hur tas hänsyn till detta?
SVAR: Sammanställningen görs för dagsläget. Men regeringsbeslutet om koncession är först i slutet av år 2009, så det finns 3 år fram till dess.
- 2.40 Vilken insyn har allmänheten i hur beslutsunderlaget ser ut.
SVAR: För den ekonomiska delen är markkabelalternativet ca. 30% dyrare än luftledningsalternativet. I kalkylen ingår också markersättningsdelen. Här är det vissa skillnader för markersättningen för luftledning resp. markkabel. Den ekonomiska träffsäkerheten för kalkylen av luftledningsalternativet är ju större.
- 2.41 Markledningen känns som ett framtidsalternativ.
- 2.42 Höglandet har redan mycket infrastruktur och ett mycket tätt järnvägsnät som minskar skogsbrukets möjligheter.
- 2.43 På en fråga från Svenska Kraftnät angav endast ca 20 % av publiken att de sett annonsen om dagens möte i lokalpressen. Södra Skogsägarnas medlemmar i Nässjö, Tranås, Jönköping och Värnamo hade fått personligt adresserad info hemsänd med info om Svenska Kraftnäts möten på de 4 platserna.

Svenska Kraftnät tackade och mötet avslutades med applåder från allmänheten.

Vid minnesanteckningarna

Leif Göthlin